

сторін суспільного життя. Важливими елементами формування ефективних економічних механізмів модернізації та розвитку освіти є виділення коштів на розвиток освіти з бюджетів усіх рівнів, включаючи кошти на придбання установами освіти сучасного лабораторного обладнання та інформаційно-обчислювальної техніки, розвиток бібліотек та інформаційних ресурсів, а також на підвищення кваліфікації викладачів, послідовна реалізація принципу економічної автономії навчальних закладів при введенні казначейської системи обліку позабюджетних коштів освітніх установ; створення умов для залучення додаткових коштів до установ освіти; систематизація пільг, в тому числі податкових.

Міжнародні порівняння показують, що високий рівень освіти серед населення є одним з основних конкурентних переваг країни. І це пов'язано з тим, що сучасні зарубіжні університети – це великі науково-освітні та виробничі комплекси, які об'єднують навчально-дослідні інститути, коледжі, факультети, кафедри (відділи, департаменти), проблемні лабораторії, школи-лабораторії, конструкторські та технологічні бюро, промислові підприємства.

На думку багатьох фахівців, інноваційна діяльність вищої школи на основі інтеграції освіти і науки значно підвищують соціальний та економічний вплив на національну інноваційну систему.

Таким чином, інноваційний розвиток вищої школи має стратегічне значення для формування ефективної національної інноваційної системи.

УДК 378.001.76

С.Л. Юрченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

М.Б. Колеснікова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ПРИ ВИКЛАДАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ 181 «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Людство ХХІ ст. постало перед фактом, що знання оновлюються швидше, ніж змінюються покоління. Саме тому перед вищою школою стоїть завдання створити умови для підготовки інноваційно-орієнтованих фахівців, які були б здатні забезпечити у перспективі розвиток високотехнологічних галузей з високим потенціалом.

Інновації в освіті – це творчий процес запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, в результаті яких підвищуються показники досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно нового стану. Слово «інновація» має багатомірне значення, оскільки складається з двох форм: власне ідеї та процесу її практичної реалізації. Отже, інновація освіти – цілеспрямований процес часткових змін, що призводять до модифікації змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання відповідно до вимог часу.

Ідея втілення інноваційних підходів до навчання при викладанні спеціальних дисциплін спеціальності 181 «Харчові технології» передбачає досягнення мети високоякісної освіти, тобто освіти конкурентоздатної, спроможної забезпечити кожному студенту умови для самостійного досягнення поставленої цілі.

Інноваційність як дидактичний засіб чи система має при цьому втілитися у дисципліні навчального плану спеціальності. Однак реалізація ідеї створення інноваційних курсів виявляється досить складною на практиці.

Ідея втілення інноваційних підходів до навчання на кафедрі технології харчування стала останнім часом предметом інтенсивних теоретичних та практичних досліджень. Її теперішній етап характеризується як емпіричною спрямованістю – розробкою та проведенням різних інноваційних занять, так і теоретичною – створенням та вдосконаленням інноваційних та інтегрованих курсів, які у ряді випадків поєднують різні дисципліни, вивчення яких передбачено навчальними планами.

Інноваційні підходи до навчання дають можливість, з одного боку, показати студентам «світ у цілому», подолавши дисциплінарну розрізненість наукового знання, а з іншого – звільнений за рахунок цього навчальний час використовувати для повноцінного здійснення профільної диференціації у навчанні.

Таким чином, серед інноваційних підходів до навчання, результативність яких підтверджена досвідом роботи ВНЗ, слід виділити: особистісно-орієнтовані, інтеграційні, колективної дії, інформаційні, дистанційні, творчо-креативні, розвиваючі тощо. Вони є основою для ефективної дидактико-методичної, психологічної, комунікативної взаємодії студента і викладача та прояву компетентних навичок.

На даний час відомі наступні технології, які найбільш часто використовуються в освітній практиці:

– структурно-логічні технології: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;

– інтеграційні технології: дидактичні системи, що забезпечують інтеграцію міжпредметних знань і вмінь, різноманітних видів діяльності на рівні інтегрованих курсів (у т. ч. електронних);

– професійно-ділові ігрові технології: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові ігри, індивідуальний тренінг, комп'ютерні програми тощо);

– інформаційно-комп'ютерні технології, що реалізуються для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових практичних завдань за допомогою комп'ютера;

– діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні.

Підводячи підсумок вищезазначеному, можна констатувати, що запровадження інноваційних підходів до навчання у вищій школі сприятиме істотному покращенню теоретичної і практичної підготовки студентів з урахуванням їх здібностей та інтересів, а також робить навчальний процес більш цікавим та різноманітним, що спонукає до пізнавальної активності та покращення освітнього рівня майбутніх фахівців.

УДК 004:378

І.В. Янчева, доц. (ХДУХТ, Харків)

В.В. Янчев, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Успіх навчально-виховної роботи значною мірою залежить не лише від використання в ній тих чи інших методів, але й від організаційних форм цієї роботи. У свою чергу, ці форми визначаються метою і завданнями навчання, кількістю студентів, характерними особливостями окремих навчальних дисциплін, місцем і часом навчання, забезпеченістю навчальними посібниками тощо.

Рівень успіху навчання залежить від того, як саме передається навчальний матеріал і наскільки професійним буде результат